

Keskkonnaministeerium
keskkonnaministeerium@envir.ee

meie: 30.06.2023 nr 1.1-1/40

Avalik kiri kliimaministrile, keskkonnaministrile

Me laulame, tunneme laulukaare all ME MAA ON PÜHA!

Keskkonnaministeeriumi kodulehelt võib lugeda: “Maa tervise ja tuleviku eest vastutame me kõik üheskoos. Töötatakse kõikide eluvaldkondade keskkonnasäästlikumaks muutumise nimel, maksustatakse keskkonna saastamist ning aidatakse vähem arenenud majandusega riikidel keskkonnasõbralikke ja jätkusuutlikumaid lahendusi kasutusele võtta.” Sellest tulenevalt küsime:

1. Miks ei lähtuta neist punktidest meie Nursipalu harjutusvälja arendamisel?
2. Miks me isegi ei võta arutlusele jätkusuutlikumaid lahendusi, et kaitsta Võrumaa loodust, kultuuri ja elu?
3. Kas tõesti pole alternatiive UXO aladele Võrumaal?
4. Kuivõrd on tagatud inimeste varustamine puhta joogiveega, kui saastatakse sihtmärgialade pinnas ja põhjavesi?

Selgituseks: Nursipalu harjutusvälja laiendamisel on planeeritud lisaks olemasolevale kolm uut UXO (ingl k *unexploded ordnance*) ehk sihtmärgiala (vt joonis lisatud dokumendis Kaitseministeeriumi plaanist, uutest UXO aladest). Laskeharjutusi on plaanis hakata tegema ka väljastpoolt harjutusala sellele alale. Täna teame, et kasutusele võetud UXO ala hävitatakse pöördumatult ja sellest saab igaveseks keelutsoon, kuhu inimjalg ei või astuda (vt fotod 1 - 3). Isegi, kui ala puhastatakse lõhkemata moonast, ei saa maad enam kasutada. Maailma praktikas on näha, et need alad nõ küllastuvad ja pommitusala tuleb nihutada edasi. USA-s ja mujal maailmas on need alad enamasti inimtühjades kõrbetes, meie riik plaanib need teha inimasustuse keskele, põlistalude maadele, üleriigilise rohevõrgustiku tuumalale, Natura lähialale, olulisele valgalale ja nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkonda. Maikuus oli Nursipalu harjutusvälja sihtmärgialal maastikupõleng, mida päästjad ei julgenud kustutada, sest seal on lõhkemata laskemoona.

Meie Nursipalu MTÜ

Miks Keskkonnaministeerium, kliimaminister ja keskkonnaminister ei küsi, kuidas see me loodusele mõjub ja kuidas me täidame prioriteete, mida loodus- ja elukeskkonna kaitsel oleme riigi ja rahvana endile seadnud ning Euroopale lubanud?

Head otsustajad! Meie Nursipalu MTÜ kutsub teid küsima neid küsimusi ja käituma vastutustundlikult! Otsustes peame ka ise lähtuma neist põhimõtetest, millest räägime. Palume sekkuda Nursipalu harjutusvälja laiendamise protsessi, et me loodus- ja elukeskkond oleks kaitstud. Kodanikena on meil kõigil kohustus vastutada Maa, tervise ja tuleviku eest. **Kui aitame vähem arenenud riikidel leida keskkonnasõbralikke ja jätkusuutlikke lahendusi, siis peame neid samu põhimõtteid järgima ikka kõigepealt omaenda maal, oma kodus!**

Lugupidamisega
Maarika Niidumaa
MTÜ Meie Nursipalu
juhatuse liige